

นิพนธ์ต้นฉบับ

การประเมินผลการให้บริการอนามัยนิสิตแพทย์

ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร*
วรัววิทย์ ทัดตากร*

Lohsoonthorn P, Tattakorn V. Evaluation of Medical Student Health Services Chula Med J 1982 Jul ; 26 (4) : 217-228

The evaluation of medical student health services by Faculty of Medicine Chulalongkorn University, was done through questionnaire survey and medical record review. The response rate of the questionnaires was 70.4 percent. Eighty five percent rated the service as convenient and ninety two percent was satisfied with the services. For their services, they would like to have multidisciplinary staffs, the staffs of department of medicine, and preventive medicine in respective orders. Fifty-six percent would like to have the office hour, the medical supply service hour extended and faster time in getting medicine prescribed. During 2523-24 academic year, seventy-eight percent of the medical students used the services. The first-year medical students used the least (60.2 percent). They used the medical services 3.2 times per person per academic year in average, ranging from 0 to 22 times. Most of them got routine history taking and physical examination. The routine laboratory examination was done in only 6.2 percent. The common diseases found among the medical students were diseases of ear, nose and throat (23.4 percent), respiratory system (21.5 percent), skin diseases (14.3 percent), oral diseases (5.6 percent), eye diseases (5.6 percent) and orthopedic diseases (5.5 percent). The characteristics of the diseases in clinical and preclinical years were similar. The medical cost was relatively high. The average cost of special drugs per prescription was 68.6 baht and the average cost of common drugs per prescription was 20.3 baht.

* ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

สุขภาพอนามัยของนักศึกษา นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ประสบปัญหาทางการศึกษา โดยมีสาเหตุเนื่องมาจากปัญหาของโรคทางกาย และทางจิตใจของตัวเอง เมื่อสุขภาพของร่างกาย และจิตใจไม่สมบูรณ์ ทำให้นักศึกษาไม่สามารถรับการศึกษาอบรม ได้เต็มที่ตามความสามารถของตน ก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อการ ศึกษาและก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา มหาวิทยาลัย ในต่างประเทศ ได้เริ่มมีหน่วยบริการ อนามัยของมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษามานาน บางแห่งเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2440 ได้ขยาย บริการตรวจรักษาและการส่งเสริมสุขภาพต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น^(1,2) องค์การอนามัยโลกได้เล็งเห็น ความสำคัญของการให้บริการอนามัยของมหา- วิทยาลัยที่มีต่อนักศึกษาจำนวนมาก ได้จัดทำ รายงานเกี่ยวกับบริการอนามัยของมหาวิทยาลัย โดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญชั้น เพื่อเป็น แนวทางในการจัดดำเนินการเกี่ยวกับการบริการ อนามัยของมหาวิทยาลัย (University Health Services)⁽³⁾

Lucas CJ et al (1974)⁽⁴⁾ ได้ให้ข้อคิด- เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาทางก้าน จิตใจตามมา ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ของนัก

ศึกษามีปัญหาสุขภาพอนามัยที่เกี่ยวข้องกับ สุขภาพจิต ได้แนะนำรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการ ให้บริการสุขภาพจิตในมหาวิทยาลัย Finlay SE (1976)⁽³⁾ พบนักศึกษาและอาจารย์ของ มหาวิทยาลัยน็อตติงแฮม (Nottingham University) จำนวน 6,704 คน จำนวนที่มา พบแพทย์ในปีการศึกษา 2518-19 มีถึง 26,440 ครั้ง พบการเจ็บป่วยที่สำคัญคือ ระบบหัวใจ 16 เปอร์เซ็นต์ ปัญหาการปรึกษา ทางเพศ, การตั้งครรภ์ และการคลอดบุตร 16 เปอร์เซ็นต์, โรคผิวหนัง 12 เปอร์เซ็นต์, โรคระบบทางเดินปัสสาวะ 10.5 เปอร์เซ็นต์ และปัญหาสุขภาพจิต 7 เปอร์เซ็นต์

การศึกษาถึงข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของนิสิต- แพทย์ในฐานะผู้ใช้บริการ และการรวบรวม ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยบริการอนามัยนิตินใน ก้านต่าง ๆ จะทำให้ทราบถึงปัญหาสุขภาพ อนามัยของนิสิตแพทย์ ตลอดจนข้อขัดข้อง ต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยบริการอนา- มัยนิตินแพทย์ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไขและเป็นแนวทางในการจัดบริการอนามัย นิตินแพทย์ให้ได้ผลดีมากยิ่งขึ้น

- วัตถุประสงค์ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย
1. เพื่อศึกษาลักษณะการเจ็บป่วยและ ใช้บริการอนามัยของนิสิตแพทย์
 2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ยาทั่วไป ของนิสิตแพทย์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยา

3. เพื่อสำรวจข้อคิดเห็นของนิติตแพทย์เกี่ยวกับหน่วยบริการอนามัยนิติตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์และวิธีการ

ประชากรที่นำมาศึกษา ได้แก่ นิติตแพทย์คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 ทำการรวบรวมข้อมูลสองวิธีคือ

1. สำรวจข้อคิดเห็นของนิติตแพทย์เกี่ยวกับหน่วยบริการอนามัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียนของนิติตแพทย์ ที่ได้มารับบริการตรวจรักษาและป้องกันโรคที่หน่วยบริการอนามัยนิติต คณะแพทยศาสตร์ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของการเจ็บป่วย การใช้ยาทั่วไป ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยา และการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยาได้จากบัญชีการใช้จ่ายยาประจำเดือนของนิติตแพทย์จากห้องยาทุกหมุนเวียนและห้องยาน้ำของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปีการศึกษา 2523-24 หมายถึงช่วงเดือนมิถุนายน 2523 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2524

ผล

1. ผลการสำรวจข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยบริการอนามัยนิติต คณะแพทยศาสตร์

จำนวนนิติตแพทย์ในแต่ละชั้นปีและอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 นิติตแพทย์ชั้นปีที่ 4 มีอัตราการตอบกลับสูงสุด 91.1 เปอร์เซ็นต์ ส่วนนิติตแพทย์ชั้นปีที่ 1 มีอัตราการตอบกลับต่ำสุด 47.0 เปอร์เซ็นต์ อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามของนิติตทั้งหมดเฉลี่ย 70.4 เปอร์เซ็นต์ นิติตได้รับความสะดวกจากการรับบริการมากถึง 85.1 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 2) ความคิดเห็นของนิติตแพทย์เกี่ยวกับหน่วยบริการอนามัยนิติตว่าควรตรวจรักษาโดยแพทย์จากภาควิชาใด ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 ในชั้นปีที่ 1-4 (premedical และ preclinical) นิติตต้องการอาจารย์จากสหภาควิชาเป็นผู้ตรวจ รองลงมาได้แก่อาจารย์จากภาควิชาอายุรศาสตร์ แต่ในชั้นปีที่ 5-6 (clinical years) นิติตแพทย์ต้องการอาจารย์จากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม เป็นผู้ตรวจ รองลงมาได้แก่อาจารย์จากสหภาควิชาและอายุรศาสตร์ เมื่อรวมความคิดเห็นของนิติตแพทย์ทั้งหมดแล้ว จะเห็นได้ว่านิติตต้องการอาจารย์จากสหภาควิชาให้บริการมากที่สุด (41.4%) ความคิดเห็นของนิติตแพทย์ต่อการดำเนินงานของหน่วยบริการอนามัยนิติต นิติต

แพทย์เห็นว่าควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานมากถึง 55.7 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4) ข้อคิดเห็นที่สำคัญได้แก่การขยายช่วงเวลาตรวจการรับยาควรได้รับเร็วขึ้น โดยเฉพาะในรายที่จำเป็นต้องใช้ยาเร็วขึ้น และขยายช่วงเวลารับยา เป็นต้น

2. ลักษณะการเจ็บป่วย การใช้บริการ อำนวย และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยาของนิสิต

จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของนิสิตที่มารับบริการได้แสดงไว้ในตารางที่ 5 โดยเฉลี่ยแล้ว นิสิตมารับบริการในระหว่างปีเพียง 78.0 เปอร์เซ็นต์ นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 มารับบริการน้อยที่สุด (60.2 เปอร์เซ็นต์) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสะดวกในการที่จะมารับบริการที่หน่วยฯ ผิดกับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 2-6 ซึ่งเรียนอยู่ภายในคณะแพทยศาสตร์ มีความสะดวกในการที่จะมารับบริการที่หน่วยฯ ได้มากกว่า นิสิตแพทย์ปีที่ 4 มารับบริการมากที่สุด (86.9 เปอร์เซ็นต์) นิสิตแพทย์มารับบริการที่หน่วย โดยตัวเฉลี่ย 3.2 ครั้งต่อคนต่อปีการศึกษา (ตารางที่ 6)

นิสิตแพทย์ที่มารับบริการมากที่สุดจำนวน 22 ครั้งต่อปีการศึกษา นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่มารับบริการสูงสุด นิสิตแพทย์ที่มารับบริการจะได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพียง 6.2 เปอร์เซ็นต์ ตารางที่ 7 แสดงกลุ่มอาการของโรคที่นิสิตแพทย์เป็นบ่อย ได้แก่ โรคหุ คอ จมูก (23.4 เปอร์เซ็นต์) โรคระบบทางเดินหายใจ (21.5 เปอร์เซ็นต์) โรคผิวหนัง (14.3 เปอร์เซ็นต์) โรคในช่องปาก (5.6 เปอร์เซ็นต์) โรคตา (5.6 เปอร์เซ็นต์) และโรคทางออร์โทพีดิกส์ (5.5 เปอร์เซ็นต์) ลักษณะของโรคในชั้นคลินิกและปรีคลินิกมีลักษณะคล้ายคลึงกัน สำหรับยาที่นิสิตได้รับเป็นยา 2 ประเภทได้แก่ยาพิเศษ และยาสามัญ (ตารางที่ 8) สำหรับค่ายาพิเศษประจำปี 2523 ค่ายาเฉลี่ยต่อครั้งของนิสิต 68.6 บาท นับว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากได้รวมค่ายาพิเศษซึ่งนิสิตได้เบิกขณะรับไว้รักษาในโรงพยาบาล ในค่านยาสามัญและยาน้ำ ค่ายาเฉลี่ยต่อครั้งของนิสิต 20.3 บาท

ตารางที่ 1 จำนวนและเปอร์เซ็นต์การตอบกลับของแบบสอบถาม

นิตแพทย์	จำนวนทั้งหมด	จำนวนการตอบกลับ	เปอร์เซ็นต์การตอบกลับ
ปีที่ 1	117	55	47.0
ปีที่ 2	116	88	75.9
ปีที่ 3	110	86	78.2
ปีที่ 4	101	92	91.1
ปีที่ 5	96	66	68.8
ปีที่ 6	98	62	63.3
รวม	638	449	70.4

ตารางที่ 2 ความสะดวกเกี่ยวกับการรับบริการที่หน่วยบริการอนามัยนิต คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิตแพทย์	ได้รับ		ไม่ได้รับ		รวม	
	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
ปีที่ 1	25	73.5	9	26.5	34	100.0
ปีที่ 2	66	81.5	15	18.5	81	100.0
ปีที่ 3	70	84.3	13	15.7	83	100.0
ปีที่ 4	79	86.8	12	13.2	91	100.0
ปีที่ 5	57	86.4	9	13.6	66	100.0
ปีที่ 6	56	93.3	4	6.7	60	100.0
รวม	353	85.1	62	14.9	415	100.0

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนิสิตแพทย์เกี่ยวกับหน่วยบริการอนามัยที่คิดว่าควรตรวจรักษาโดยแพทย์จากภาควิชาใด

นิสิตแพทย์	อายุรศาสตร์		ศัลยศาสตร์		สูติ-นรีฯ		กุมารเวชศาสตร์		เวชศาสตร์ป้องกัน		สหภาควิชา		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ปี 1	19	34.0	1	1.8	2	3.6	1	1.8	7	12.7	25	45.5	55	100.0
ปี 2	30	34.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	11	12.5	47	53.4	88	100.0
ปี 3	33	38.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	11.6	43	50.0	86	100.0
ปี 4	26	28.3	5	5.4	5	5.4	2	2.2	20	21.7	34	37.0	92	100.0
ปี 5	16	24.3	1	1.5	0	0.0	0	0.0	29	43.9	20	30.3	66	100.0
ปี 6	14	22.6	1	1.6	1	1.6	0	0.0	29	46.8	17	27.4	62	100.0
รวม	138	30.7	8	1.8	8	1.8	3	0.7	106	23.6	186	41.4	449	100.0

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนิสิตแพทย์ต่อการดำเนินงานของหน่วยบริการอนามัยนิติต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิติตแพทย์	เหมาะสมที่สุดแล้ว		ควรปรับปรุง		ไม่มีความเห็น		รวม	
	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
๒๒๒ ปท 1	15	27.3	29	52.7	11	20.0	55	100.0
๒๒๒ ปท 2	27	30.7	55	62.5	6	6.8	88	100.0
๒๒๒ ปท 3	29	33.7	51	59.3	6	7.0	86	100.0
๒๒๒ ปท 4	36	39.1	49	53.3	7	7.6	92	100.0
๒๒๒ ปท 5	25	37.9	35	53.0	6	9.1	66	100.0
๒๒๒ ปท 6	27	43.5	31	50.0	4	6.5	62	100.0
รวม	159	35.4	250	55.7	40	8.9	449	100.0

ตารางที่ 5 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของนิสิตแพทย์ที่มารับบริการที่หน่วยอนามัยนิสิต คณะแพทยศาสตร์
ระหว่างปีการศึกษา 2523-2524

นิสิตแพทย์	นิสิตที่มารับบริการ		นิสิตที่ไม่ได้มารับบริการ		รวม	
	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
ชั้นปีที่ 1	68	60.2	45	39.8	113	100.0
ชั้นปีที่ 2	92	80.7	22	19.3	114	100.0
ชั้นปีที่ 3	84	78.5	23	21.5	107	100.0
ชั้นปีที่ 4	86	86.9	13	13.1	99	100.0
ชั้นปีที่ 5	75	84.3	14	15.7	89	100.0
ชั้นปีที่ 6	62	80.5	15	19.5	77	100.0
รวม	467	78.0	132	22.0	599	100.0

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าสูงสุดของจำนวนครั้งที่มารับบริการของนิสิตแพทย์ที่หน่วยอนามัยนิสิต
ระหว่างปีการศึกษา 2523-2524

นิสิตแพทย์	จำนวนนิสิต	ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่มารับบริการ	ค่าสูงสุดของจำนวนครั้งที่มารับบริการ
ชั้นปีที่ 1	113	2.0	17
ชั้นปีที่ 2	114	3.9	22
ชั้นปีที่ 3	107	3.3	13
ชั้นปีที่ 4	99	3.7	20
ชั้นปีที่ 5	89	3.7	11
ชั้นปีที่ 6	77	2.4	10
รวม	599	3.2	22

ตารางที่ 7 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มอาการของโรคที่มีสาเหตุมาจาการของโรคไข้ฉุนพิษและไข้มาลาเรียในจังหวัดน่านปีการศึกษา 2525-24

กลุ่มของโรค	ชั้นที่ 1		ชั้นที่ 2		ชั้นที่ 3		ชั้นที่ 4		ชั้นที่ 5		ชั้นที่ 6		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. โรคระบบทางเดินหายใจ	37	16.5	119	26.9	84	23.6	69	18.8	58	17.5	42	23.0	409	21.5
2. โรคท้องผูก	52	23.2	98	22.2	104	29.2	92	25.0	63	19.0	36	19.7	445	23.4
3. โรคระบบทางเดินอาหาร	11	4.9	9	2.0	14	3.9	13	3.5	19	5.7	11	6.0	77	4.0
4. โรคผิวหนัง	38	17.0	48	10.9	44	12.4	43	11.7	58	17.5	42	23.0	273	14.3
5. โรคติดเชื้อ	5	2.2	18	4.1	12	3.4	8	2.2	12	3.6	2	1.1	57	3.0
6. โรคไตและการ	1	0.4	4	0.9	0	0.0	3	0.8	4	1.2	0	0.0	12	0.6
7. โรคภูมิแพ้	0	0.0	1	0.2	0	0.0	7	1.9	1	0.3	1	0.5	10	0.5
8. กามโรค	1	0.4	0	0.0	10	2.8	12	3.3	3	0.9	5	2.7	31	1.6
9. โรคทางสัณกรม	6	2.7	13	2.9	11	3.1	12	3.3	11	3.3	2	1.1	55	2.9
10. โรคทางสูติ-นรี ๆ	0	0.0	2	0.5	1	0.3	1	0.3	4	1.2	0	0.0	8	0.4
11. อื่นที่เห็น	3	1.4	10	2.3	3	0.8	9	2.4	7	2.1	0	0.0	32	1.7
12. โรคทางออร์โทปิดิกส์	9	4.0	27	6.1	15	4.2	25	6.8	14	4.2	14	7.7	104	5.5
13. โรคระบบหมุนเวียนของเลือด	1	0.4	3	0.7	0	0.0	3	0.8	0	0.0	0	0.0	7	0.4
14. โรคระบบทางเดินประสาท	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.3	1	0.3	0	0.0	2	0.1
15. โรคต่อมไทรอยด์	1	0.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.05
16. โรคเลือด	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.5	1	0.05
17. โรคในช่องปาก	11	4.9	26	5.9	16	4.5	21	5.7	18	5.4	15	8.2	107	5.6
18. โรคระบบประสาท	0	0.0	8	1.8	0	0.0	7	1.9	1	0.3	1	0.5	17	0.9
19. โรคตา	20	8.9	20	4.5	18	5.1	20	5.4	23	6.9	5	2.7	106	5.6
20. อื่น ๆ	28	12.5	36	8.1	24	6.7	22	6.0	34	10.3	6	3.3	150	7.9
รวม	224	100.0	442	100.0	356	100.0	368	100.0	331	100.0	183	100.0	1904	100.0

ตารางที่ 8 จำนวนครั้งที่นิสิตมารับบริการ จำนวนรายการยา และค่ายาเฉลี่ยต่อครั้ง สำหรับค่ายาจากห้องเงินทุนหมุนเวียน (ค่ายาพิเศษ) และค่ายาจากห้องยาน้ำ (ยาสามัญ) ระหว่างเดือนมกราคม ถึง ธันวาคม 2523*

ประเภทของยา	จำนวนครั้งของ นิสิตที่มารับบริการ	จำนวนรายการ ยาที่เบิก	ค่ายาที่เบิก (บาท)	ค่ายาเฉลี่ยต่อครั้ง (บาท)
1. ยาพิเศษ	1,522	3,334	104,409	68.6
2. ยาสามัญ	1,533	2,968	31,108	20.3

* ค่ายาของนิสิตแพทย์และนิสิตเทคนิคการแพทย์

วิจารณ์ผล

การสำรวจข้อคิดเห็นของนิสิตแพทย์ต่อหน่วยบริการอนามัยนิสิต คณะแพทยศาสตร์ โดยส่งแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะทั้งปลายปิดและปลายเปิด ทำให้ได้ข้อคิดเห็นของนิสิตแพทย์มากขึ้น อัตราการตอบกลับ 70.4 เปอร์เซ็นต์ นับว่าอยู่ในเกณฑ์สูงพอสมควร จากการศึกษาจากเวชระเบียนของนิสิตแพทย์ที่มาตรวจที่หน่วย ฯ พบว่าจำนวนนิสิตที่อาจมีปัญหากับโรคที่กำลังเป็นอยู่มีจำนวนไม่มากนัก นิสิตแพทย์มารับบริการที่หน่วย โดยตัวเฉลี่ย 3.2 ครั้งต่อคนต่อปีการศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับโรคหู คอ จมูก โรคระบบทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง โรคในช่องปากโดยเฉพาะโรคฟัน โรคตา และโรคทางออร์โทพีดิกส์ ในมหาวิทยาลัยนอตกติงแฮมมีนิสิตมารับบริการอนามัย 3.9 ครั้งต่อคนต่อปีการศึกษา⁽⁸⁾ นับว่าอยู่ใน

อัตราที่ใกล้เคียงกัน มหาวิทยาลัยในต่างประเทศก็มีปัญหาสุขภาพจิตประมาณ 5-7 เปอร์เซ็นต์^(3,4) ในการสำรวจครั้งนี้พบน้อยมาก น่าจะได้มีการติดตามศึกษาต่อไป เพราะในปัจจุบันสิ่งแวดล้อมและสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่จะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านนี้มากขึ้น ในด้านการให้บริการอนามัยแก่นิสิต ปัจจุบันอาจารย์ของภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคมเป็นผู้ให้บริการ เมื่อมีโรคหรือปัญหาสุขภาพอนามัยเฉพาะสาขาก็จะส่งนิสิตที่ป่วยไปรับการตรวจรักษาต่อไป ระบบดังกล่าวก็คล่องตัวพอสมควร แต่นิสิตแพทย์ในชั้นปีที่ 1-4 ต้องการอาจารย์จากสหภาควิชาเป็นผู้ตรวจ รองลงมาได้แก่ภาควิชาอายุรศาสตร์ ส่วนในชั้นปีที่ 5-6 ต้องการอาจารย์จากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคมเป็นผู้ตรวจ รองลงมาได้แก่สหภาควิชาและภาควิชาอายุร-

ศาสตร์ จะเห็นได้ว่าอาจารย์จากภาควิชาอายุรศาสตร์จะเป็นองค์ประกอบร่วมที่นิตแพทย์มีความต้องการ ในด้านค่ายาของนิตที่ใช้นับว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ค่ายาจากห้องเงินทุนหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นยาพิเศษ ค่ายาเฉลี่ยต่อครั้งของนิตเท่ากับ 68.6 บาท ส่วนยาจากห้องยาน้ำส่วนใหญ่เป็นยาสามัญ ค่ายาเฉลี่ยต่อครั้งของนิตเท่ากับ 20.3 บาท นิตบางคนก็ป่วยก็ได้ยาจากห้องยาทุนหมุนเวียนหมด บางคนก็ได้ยาจากห้องยาน้ำทางหมด บางคนก็ได้ยาจากสองแห่งรวมกัน ในการเบิกยาต่อไป เมื่อได้มีการบันทึกการเบิกยาของนิตที่หน่วย ๆ ก็จะทำให้ทราบค่ายาเฉลี่ยต่อครั้งที่ถูกต้องของนิตได้ องค์การอนามัยโลกได้จัดทำบัญชีรายชื่อยาที่จำเป็นสำหรับการรักษาโรคประเภทต่าง ๆ^(6,7) ถ้าได้ใช้ยาตามรายการยาดังกล่าวและลดการใช้ยาพิเศษที่แพงและไม่ค่อยจำเป็นลง จะทำให้คณะแพทยศาสตร์ได้ทุนรายจ่ายเกี่ยวกับค่ายาของนิตลดลง ได้จำนวนมากที่สุดเท่าที่เดียว

สรุปผล

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นของนิตแพทย์ต่อหน่วยบริการอนามัยนิต คณะแพทยศาสตร์ นิตแพทย์ส่วนใหญ่ได้รับความสะดวกและพอใจในการให้บริการ มีความต้องการอาจารย์จากสหภาควิชาให้บริการมากที่สุด และต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการขยายช่วงเวลาตรวจและช่วงเวลารับยาตลอดจนให้ได้รับยาเร็วขึ้น ค่ายาเฉลี่ยต่อครั้งของนิตอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง การเจ็บป่วยของนิตแพทย์ส่วนใหญ่ได้แก่โรคหูด คอ จมูก โรคระบบทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง โรคในช่องปาก โรคตาและโรคทางออร์โทปีดิกส์

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช สาขาแพทยศาสตร์ สำเร็จลงด้วยความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่หน่วยบริการอนามัยนิต คณะแพทยศาสตร์ เจ้าหน้าที่ห้องยาโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และพยาบาลสาธารณสุขภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ้างอิง

1. Dalrymple W, Purcell EF. Campus health program—report of a Macy conference. Macy Foundation Publications. 1976
2. Dickinson KG. Student health services. Br Med J 1976 Nov 13; 2 (6045) : 1177–1178
3. Finlay SE. Physical diseases in university students. Br Med J 1976 Nov 27; 2 (6047) : 1312–1314
4. Lucas CJ, Crown S. Concepts and methods in student mental health. J Br Psychiat 1974 Dec; 125 (6) : 595–603
5. WHO. University health services. WHO Tech Rep Ser 1966; 320 : 1–60
6. WHO. The selection of essential drugs. WHO Tech Rep Ser 1977; 615 : 1–80
7. WHO. The selection of essential drugs. WHO Tech Rep Ser 1979; 641 : 1–50